

SPOLEČNÁ TISKOVÁ ZPRÁVA

NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A DROGOVÉ ZÁVISLOSTI CENTRUM ADIKTOLOGIE PSYCHIATRICKÉ KLINIKY 1. LF A VFN UK V PRAZE NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV POLICIE ČR

Datum: 15. 12. 2009, 10:00

NÁZEV

Trestní zákoník a vládní nařízení nově upravují nedovolené nakládání s drogami

TEXT

Od 1. ledna 2010 nabývá účinnosti nový trestní zákoník a nařízení vlády týkající se bližšího vymezení druhů a množství omamných a psychotropních látek (OPL) pro potřeby nového trestního zákoníku. Dojde ke změnám v oblasti posuzování trestní odpovědnosti za nedovolené nakládání s OPL, tedy v oblasti tzv. drogových trestných činů.

V souvislosti s těmito změnami se Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Národní protidrogová centrála Policie ČR a Centrum adiktologie PK 1. LF UK v Praze rozhodly vydat společné stanovisko pro potřeby médií i široké veřejnosti s cílem předejít mylným interpretacím nově definovaného právního rámce, zejména těm o "legálních" či "povolených" nebo "beztrestných" množstvích drog:

- Neoprávněné přechovávání drog pro vlastní potřebu je nezákonné a postižitelné vždy: v malém množství podle zákona o přestupcích; v množství větším než malém podle trestního zákoníku. Subjekty, které jsou oprávněny drogy přechovávat, definuje zákon (patří sem např. zdravotnická zařízení, lékárny, laboratoře apod.). Pokud tedy drogy přechovává uživatel drog nebo závislý, jedná se vždy o protiprávní jednání.
- Za neoprávněné přechovávání malého množství jakékoliv drogy pro vlastní potřebu může být v přestupkovém řízení uložena pokuta až do výše 15 000 Kč.
- Za neoprávněné přechovávání konopných drog pro vlastní potřebu v množství větším než malém může být uložen trest odnětí svobody až na jeden rok, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.
- Za neoprávněné přechovávání jiné omamné nebo psychotropní látky než konopné v množství větším než malém hrozí trest odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.
- Neoprávněné pěstování rostlin nebo hub obsahujících drogy pro vlastní potřebu je nezákonné a postižitelné vždy. V malém množství podle zákona o přestupcích; v množství větším než malém podle trestního zákoníku.
- Za neoprávněné pěstování rostlin nebo hub obsahujících drogy pro vlastní potřebu v malém množství může být v přestupkovém řízení uložena pokuta až do výše 15 000 Kč.
- Za neoprávněné pěstování rostliny konopí pro vlastní potřebu v množství větším než malém může být uložen trest odnětí svobody až na šest měsíců, peněžitý trest nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.
- Za neoprávněné pěstování houby nebo jiné rostliny než konopí pro vlastní potřebu v množství větším než malém hrozí trest odnětí svobody delší, a to až na jeden rok, peněžitý trest nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.
- Dělení drog na konopné drogy a jiné drogy, eventuálně rostliny konopí a jiné rostliny a houby

obsahující drogy, zákon používá pouze v případě přechovávání a pěstování pro vlastní potřebu v množství větším než malém. Jakékoliv další způsoby nedovoleného nakládání (např. prodej, dovoz, vývoz) jsou trestány stejně bez ohledu na typ drogy.

- Co se považuje za „množství větší než malé“ stanovila vláda svým nařízením. Co se považuje za rostliny nebo houby obsahující drogy v souvislosti s pěstováním pro vlastní potřebu stanovila také vláda nařízením. Vládní nařízení jsou stejně jako trestní zákoník závazná pro každého bez výjimky, tedy i pro orgány činné v trestním řízení, včetně soudů.

Přesná znění vybraných paragrafů trestního zákoníku vztahujících se k nedovolenému nakládání s OPL jsou uvedena v Příloze 1 k této tiskové zprávě.

Množství větší než malé u vybraných OPL stanovené nařízením vlády jsou uvedena v Příloze 2.

Seznam rostlin nebo hub považovaných za rostliny a houby obsahující OPL pro účely trestního zákoníku stanovený nařízením vlády a jejich množství větší než malé jsou uvedeny v Příloze 3.

Podrobnější informace poskytují

Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Úřad vlády České republiky:

MUDr. Viktor Mravčík, e-mail: mravcik.viktor@vlada.cz, tel. 724 192 017

Centrum adiktologie 1. LF UK a VFN:

Mgr. Hana Gajdošíková, e-mail: gajdosikova@adiktologie.cz, tel. 224 965 098

MUDr. Tomáš Zábranský, Ph.D., e-mail: twz@adiktologie.cz (dostupný až od 21. 12. 2009)

Národní protidrogová centrála SKPV Policie ČR:

plk. Mgr. Jakub Frydrych a kpt. Bc. Michal Hammer, e-mail: npdc@vmcr.cz, tel. 974 836 531

**VYBRANÉ PARAGRAFY ZÁKONA Č. 40/2009 SB. TRESTNÍHO ZÁKONÍKU VZTAHUJÍCÍCH SE
K NEDOVOLENÉMU NAKLÁDÁNÍ S OPL**

§ 283

**NEDOVOLENÁ VÝROBA A JINÉ NAKLÁDÁNÍ
S OMAMNÝMI A PSYCHOTROPNÍMI LÁTKAMI A S JEDY**

(1) Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny,
- b) ač byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán,
- c) ve značném rozsahu, nebo
- d) ve větším rozsahu vůči dítěti nebo v množství větším než malém vůči dítěti mladšímu patnácti let.

(3) Odnětím svobody na osm až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
- c) spáchá-li takový čin ve velkém rozsahu, nebo
- d) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu vůči dítěti mladšímu patnácti let.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

(5) Příprava je trestná.

§ 284

PŘECHOVÁVÁNÍ OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY A JEDU

(1) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává v množství větším než malém omamnou látku konopí, pryskyřici z konopí nebo psychotropní látku obsahující jakýkoli tetrahydrokanabinol, izomer nebo jeho stereochemickou variantu (THC), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává jinou omamnou nebo psychotropní látku než uvedenou v odstavci 1 nebo jed v množství větším než malém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve větším rozsahu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve značném rozsahu.

§ 285
NEDOVOLENÉ PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN
OBSAHUJÍCÍCH OMAMNOU NEBO PSYCHOTROPNÍ LÁTKU

(1) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu pěstuje v množství větším než malém rostlinu konopí, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu pěstuje v množství větším než malém houbu nebo jinou rostlinu než uvedenou v odstavci 1 obsahující omamnou nebo psychotropní látku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve větším rozsahu.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve značném rozsahu.

§ 286
VÝROBA A DRŽENÍ PŘEDMĚTU K NEDOVOLENÉ VÝROBĚ
OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY A JEDU

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu,
- c) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu vůči dítěti, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

§ 287
ŠÍŘENÍ TOXIKOMANIE

(1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny,
- b) vůči dítěti, nebo
- c) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči dítěti mladšímu patnácti let.

§ 289
SPOLEČNÉ USTANOVENÍ

(1) Zákon stanoví, co se považuje za omamné látky, psychotropní látky, přípravky obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursory používané pro nezákonnou výrobu omamných nebo psychotropních látek.

(2) Vláda nařízením stanoví, co se považuje za jedy ve smyslu § 283, 284 a 286 a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů.

(3) Vláda nařízením stanoví, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu § 285.

(4) Vláda nařízením stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a jaké je větší množství ve smyslu § 288, a co se považuje za metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu a jiné metody s dopingovým účinkem ve smyslu § 288.

VÝNATEK Z NAŘÍZENÍ VLÁDY, KTERÝM SE PRO ÚČELY TRESTNÍHO ZÁKONÍKU STANOVÍ, CO SE POVAŽUJE ZA JEDY A JAKÉ JE MNOŽSTVÍ VĚTŠÍ NEŽ MALÉ U OMAMNÝCH LÁTEK, PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK, PŘÍPRAVKŮ JE OBSAHUJÍCÍCH A JEDŮ

Pro větší přehlednost byl seznam OPL z nařízení vlády zkrácen, byl vypuštěn sloupec „Mezinárodní nechráněný název (INN) v českém jazyce“, sloupec „Účinná psychotropní látka“ a byly vybrány jen nejčastěji se u nás vyskytující OPL. Kompletní seznam nařízení vlády obsahuje všechny OPL, které jsou uvedeny v zákoně 167/1998 Sb., o návykových látkách.

V prostředním sloupci je uvedeno celkové množství OPL, tj. množství celé směsi obsahující jak účinnou látku, tak další příměsi. V posledním sloupci vpravo je uvedeno nejmenší množství účinné látky, jež musí být obsaženo ve směsi, pokud má být množství celé směsi považováno za větší než malé. Pokud tedy např. osoba přechovává 3 g pervitinu a laboratorní analýzou je zjištěno, že hmotnost účinné psychotropní látky je např. 0,5 g, nejedná se o trestný čin, ale o přestupek.

Následující tabulka obsahuje výběr nejčastějších OPL, které se jako drogy vyskytují na české drogové scéně. U OPL, které jsou obsaženy v léčivých přípravcích (např. buprenorfin, metadon, ale i benzodiazepiny, které ve zkrácené verzi tabulky uvedeny nejsou) jsou jejich množství větší než malá stanovena jako sedminásobek běžné denní terapeutické dávky, čili jejich množství na dobu cca jednoho týdne.

Typ látky/obecně vžitý název (účinná látka)	Množství větší než malé	Nejmenší množství účinné psychotropní látky, jež musí obsahovat látka, označená jako droga, aby bylo její zkoumané množství považováno za větší než malé
Pervitin (metamfetamin)	více než 2 g	0,6 g báze 0,72 g (hydrochlorid)
Heroin (diacetylmorfin)	více než 1,5 g	0,2 g báze 0,22 g (hydrochlorid)
Kokain (benzoylekgoninmetylester)	více než 1 g	0,54 g báze 0,6 g (hydrochlorid)
Subutex®, Suboxone®, další léky s obsahem buprenorfinu (buprenorfin)		52 mg báze 56 mg (hydrochlorid)
Metadon (metadon)		500 mg báze 560 mg (hydrochlorid)
Extáze (MDMA/MDA/MDEA)	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	0,34 g báze 0,40 g (hydrochlorid)
LSD (LSD-25, (+) Lysergid)	5 papírků, tablet, želatinových kapslí nebo „krystalů“ impregnované účinnou látkou	0,000134 g báze 0,000250 g (tartarát)
Marihuana (delta-9-THC)	více než 15 gramů sušiny	1,5 g delta-9-THC
Hašiš (delta-9-THC)	více než 5 gramů	1 g delta-9-THC
Lysohlávký a další houby obsahující psilocin a/nebo psilocybin (psilocin; psilocybin)	Více než 40 plodnic houby	0,05 g báze (psilocinu) nebo odpovídající množství psilocybinu (fosfátového esteru psilocinu)

**VÝŇATEK Z NAŘÍZENÍ VLÁDY KTERÝM SE PRO ÚČELY TRESTNÍHO ZÁKONÍKU STANOVÍ,
KTERÉ ROSTLINY NEBO HOUBY SE POVAŽUJÍ ZA ROSTLINY A HOUBY OBSAHUJÍCÍ
OMAMNOU NEBO PSYCHOTROPNÍ LÁTKU A JAKÉ JE JEJICH MNOŽSTVÍ VĚTŠÍ NEŽ MALÉ VE
SMYSLU TRESTNÍHO ZÁKONÍKU**

Seznam rostlin a hub, které se pro účely trestního zákoníku považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku

a) rostliny

- Rostliny konopí (Cannabis sp.)
(všechny druhy a odrůdy, které obsahují více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů z celkové hmotnosti rostliny),
- Rostliny obsahující DMT,
- Rostliny obsahující 5-methoxy-DMT,
- Rostliny obsahující meskalin,
- Kokainovník pravý (Erythroxylum coca).

b) houby

- Houby obsahující psilocybin a psilocin

Hodnoty určující množství větší než malé u rostlin a hub obsahujících omamnou nebo psychotropní látku pro účely trestního zákoníku

a) rostliny

Druh rostliny	Počet rostlin
	Množství větší než malé
Rostliny uvedené v bodě a) výše	více než 5

b) houby

Druh houby	Počet hub
	Množství větší než malé
Houby obsahující psilocybin a psilocin	více než 40